

**Μελέτη Εκτίμησης των
Επιπτώσεων στο
Περιβάλλον από την υλοποίηση
των έργων ανέγερσης και
λειτουργίας του Νέου Νοσοκομείου
Λευκωσίας στα Λατσιά**

Μιχάλης Λοϊζιδης
Χημικός – Περιβαλλοντολόγος
Μηχανικός

Πρόγραμμα
Μαθημάτων Εαρινού Εξαμήνου

Γενικά

- Αφορά στην εφαρμογή του νόμου 140(Ι)/2005 για υλοποίηση έργων (Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας - Λατσιά)
- Πεδίο εφαρμογής μελέτης: Οι μελέτες δεν πρέπει να επιτρέπουν την σαλαμοποίηση ενός έργου. Για τον λόγο αυτό βλέπουμε το έργο στην ολότητά του, προβλέποντας και σημαντικά μελλοντικά έργα επέκτασης και υποδομής, όπως και πιθανές αλλαγές στις χρήσεις της γεινιαζουσας γης και έλξη διαφόρων συμβατών δραστηριοτήτων.
- Συνήθως μία ΜΕΕΠ εκπονείται πριν την υλοποίηση του έργου. Αν όμως το έργο έχει γίνει, τότε η ΜΕΕΠ λαμβάνει ως δεδομένο το έργο και προσπαθεί να προσμετρήσει τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις, όπως και τις δυνατές λύσεις απάμβλυνσης των όποιων αρνητικών και ανάπτυξης των όποιων θετικών πτυχών.
- Υπενθύμιση: Έχετε δύο ρόλους. Αρχικά ο κάθε ένας από εσάς αναλαμβάνει μισή, μία ή δύο παραμέτρους, ως εξειδικευμένοι μελετητές. Στη βάση αυτή, θα παραδώσετε έκθεση υπογραμμένη για την οποία και θα κριθείτε ατομικά. Ο συντονιστής θα αναλάβει την συλλογή και την αποστολή των εκθέσεων στο Τμήμα, τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή. Παράλληλα, οι συντονιστές των ομάδων θα δώσουν σε ηλεκτρονική μορφή τις εκθέσεις σε όλες τις άλλες ομάδες. Η κάθε ομάδα έχοντας στην κατοχή της όλες τις εκθέσεις-μελέτες, όλων των παραμέτρων που συνθέτουν την ΜΕΕΠ, θα εργαστεί ως συντονιστής της μελέτης, για να συνδέσει τις παραμέτρους σε μία εικόνα που θα κατατεθεί ως μία ολοκληρωμένη έκθεση στο Τμήμα. Οι εκθέσεις των παραμέτρων που λάβατε από τους εξειδικευμένους επιστήμονες, θα μπουν αυτούσιες στα παραρτήματα της συντονιστικής έκθεσης της κάθε ομάδας. Σε αυτήν θα αξιολογηθεί ομαδικά. Για να αποφευχθεί σπατάλη χαρτιού, στην ηλεκτρονική μορφή θα παραθέσετε το σύνολο των παραρτημάτων ενώ στην τελική έντυπη έκθεση θα περιλάβετε μόνο την μελέτη του συντονιστή + τις

Γενικά (συνέχεια)

- Στην βάση των εμπειριών - αδυναμιών της προηγούμενης στρατηγικής μελέτης (Νόμος 102(Ι)/2005. Σχέδια-Προγράμματα), αναμένεται στην μελέτη σας να περιλαμβάνονται με σχολαστικότητα τα ακόλουθα:
 - Βιβλιογραφία (min: 20 ref εκ των οποίων 10 εκτός web)
 - Περιγραφή μεθοδολογίας που επιλέγηκε για ποσοτικοποίηση-επιμέτρηση κάθε παραμέτρου
 - Τεχνολογικές προτάσεις διαστασιολογημένες-κοστολογημένες.
 - Θέσεις – Απόψεις μελετητή. Κριτική θεώρηση της υφιστάμενης κατάστασης και των δυνατών λύσεων απάμβλυνσης των όποιων επιπτώσεων στο περιβάλλον, με εστίαση στην καταλληλότητα και βαθμό αποτελεσματικότητας κάθε μέτρου στην Κύπρο (κλίμα, υποδομή συντήρησης λειτουργίας, κλίμακα, κουλτούρα, κλπ)

Τελική Αξιολόγηση Μελέτης

	Ποσοστό
■ Επαγγελματικότητα σύνταξης-παρουσίασης-ορθογραφία	10%
■ Δομή Έκθεσης-Περιεχόμενα- Ικανοποίηση Απαιτήσεων Νομοθεσίας	20%
■ Βιβλιογραφία-βαθμός βιβλιογραφικής υποστήριξης στοιχείων – ορθότητα παρουσίασης	20%
■ Μεθοδολογία εκτίμησης εκάστης παραμέτρου. Μέθοδος-όργανο(α) -μοντέλα-δράση μέτρησης-εκτίμησης παραμέτρου, κόστος εφαρμογής μεθόδου.	30%
■ Αριθμός προτεινόμενων λύσεων – βαθμός ποσοτικοποίησης – κοστολόγηση – κριτική προσέγγιση τελικών εισηγήσεων	20%

Δομή Μελετών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον

- Στάδιο 1: Εισαγωγή: Περίληψη,, μεθοδολογική προσέγγιση και δομή μελέτης, Μελετητική ομάδα, όροι εντολής
- Στάδιο 2: **Περιγραφή του έργου.** Η σε βάθος γνώση του συνόλου των στοιχείων που συνθέτουν το προτεινόμενο έργο, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τον μετέπειτα προσδιορισμό των επιπτώσεων του έργου στο περιβάλλον.
- Στάδιο 3: **Αναλυτική περιγραφή του περιβάλλοντος.** Η γνώση της υφιστάμενης κατάστασης, όπως και των τάσεων/ δυνατοτήτων ανάπτυξης, αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την εκτίμηση/ ποσοτικοποίηση επικείμενων επιπτώσεων ή/και αλλαγών, από την υλοποίηση του έργου.

Δομή Μελετών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (συνέχεια)

- **Στάδιο 4: Εκτίμηση πιθανών επιπτώσεων του έργου.** Η σαφής αναγνώριση και αξιολόγηση του βαθμού επηρεασμού του περιβάλλοντος από συγκεκριμένες δράσεις που απορρέουν από την υλοποίηση του έργου, σε συνδυασμό με τη γνώση του περιβάλλοντος πριν το έργο, δίνουν τη δυνατότητα υπολογισμού της “καθαρής”(net) συνεισφοράς του έργου στην κάθε παράμετρο επηρεασμού. Με σκοπό την δημιουργία μίας συνολικής εικόνας για κάθε μία παράμετρο δυνητικού επηρεασμού του περιβάλλοντος από το έργο, δίδονται συγκεντρωμένες σε κάθε παράμετρο-παράγραφο του κεφαλαίου αυτού, μία εισαγωγή, η υφιστάμενη κατάσταση, οι αναμενόμενες επιπτώσεις στο στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου, οι προκαταρκτικές σκέψεις-προβληματισμοί του κοινού και ενδιαφερομένων επιστημόνων, όπως και τα συμπεράσματα, θέσεις και εισηγήσεις της μελετητικής ομάδας. Έτσι το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει και την αναλυτική παράθεση των μέτρων αντιμετώπισης των πιθανών επιπτώσεων από το έργο. Τα προτεινόμενα μέτρα, στοχεύουν στην πρόληψη και απάμβλυνση των όποιων επιπτώσεων, με παρεμβολή διορθωτικών ενεργειών πριν την υλοποίηση του έργου, ή/και την εφαρμογή συγκεκριμένων τεχνολογιών/μέτρων αντιμετώπισης κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου. Η πρόταση εφαρμόσιμων και οικονομικά εφικτών λύσεων, αποτελεί την σημαντικότερη ένδειξη γνώσης των μελετητών για το θέμα.

Περιβάλλον πριν έργο – περιβάλλον μετά το έργο = Επίπτωση

Δομή Μελετών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (συνέχεια)

- **Στάδιο 5: Εξαγωγή συγκεκριμένων συμπερασμάτων** σε ότι αφορά στις εκτιμήσεις για τις επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον. Τα συμπεράσματα θα μπορούσαν να δίδονται αναλυτικά σε ένα συνεχές κείμενο που αφορά την κάθε παράμετρο επηρεασμού του περιβάλλοντος στο κεφάλαιο 4. Το κεφάλαιο 5, των γενικών συμπερασμάτων, περιλαμβάνει μία συνοπτική αναφορά στα επιμέρους συμπεράσματα, όπως και το καταληκτικό συμπέρασμα γενικό συμπέρασμα.
- **Στάδιο 6: Εισηγήσεις μελετητών.** Δίδεται συνοπτικά το σύνολο των εισηγήσεων της μελετητικής ομάδας για πρόληψη/ απάμβλυνση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων του έργου στο περιβάλλον και την ποιότητα ζωής των πολιτών, όπως και το σχέδιο παρακολούθησης

Να θυμάστε ότι

- Την κάθε περιβαλλοντική παράμετρο που διερευνούμε, την αναλύουμε σε τρία επίπεδα:
 - Πριν το έργο
 - Κατά την φάση κατασκευής
 - Κατά την φάση λειτουργίας
- Η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αφορά πρωτίστως το έργο και το πώς αυτό επηρεάζει το περιβάλλον τόσο κατά την κατασκευαστική, όσο και κατά την φάση λειτουργίας. Ο βαθμός επηρεασμού του έργου από το περιβάλλον παρουσιάζεται σαφώς διαχωρισμένα, περισσότερο για να στοιχειοθετήσει την ανάγκη για έργα απάμβλυνσης.

Καλό είναι επίσης να σκεφτόμαστε...

- Κάθε παρέμβαση στο σώμα του περιβάλλοντος αποτελεί αντίστοιχο της όποιας ιατρικής επέμβασης στο δικό μας σώμα.
- Στην βάση αυτή η ΜΕΕΠ δεν πρέπει να πιάνει τα μόνο τα χοντρά-χοντρά και κατά την άποψή μας ουσιώδη. Θα πρέπει να καλύπτει κάθε πιθανή λεπτομέρεια που δυνητικά θα περιόριζε μία επίπτωση.
- Σκεφτείτε μία ουλή στο μάγουλό σας που ο γιατρός κρίνει ότι ιατρικώς έχει επουλωθεί και ως εκ τούτου δεν κρίνει ότι δικαιολογείται η παρέμβαση-κάλυψη εξόδων πλαστικού χειρουργού. Γιατί το πρόσωπό μας είναι σημαντικότερο από το περιβάλλον που στο κάτω κάτω δεν είναι και δικό μας.
- Η ΜΕΕΠ είναι δυστυχώς το μόνο νομικό εργαλείο που μπορεί να προλάβει και να περιορίσει την επιβάρυνση του περιβάλλοντος από ένα έργο. Είναι η τελευταία ευκαιρία παρέμβασης. Για αυτό τον λόγο, δέστε το και ως λειτούργημα, όχι μόνο σαν εργασία.

Παράδειγμα
Περιεχομένων ΜΕΕΠ από
την ανέγερση του νέου
Υπουργείου Άμυνας και
ΓΕΕΦ

Οδηγίες Υπηρεσίας
Περιβάλλοντος

Όποιο σκεπτικό και αν εσείς τελικά
υιοθετήσετε, να θυμάστε ότι θα πρέπει
να ικανοποιείτε τις ελάχιστες
απαιτήσεις της νομοθεσίας, όπως
παρουσιάζονται στο παράρτημα III
του σχετικού νόμου.

Δομή με βάση το παράρτημα III
της σχετικής νομοθεσίας ΜΕΕΠ

Κατανομή Εργασίας